

PROTOKOLL

for

møte i Omsetningsrådet

torsdag 20. juni 2024 kl. 10:00

på

ASKOs sentrallager, Vestby

Møtet ble hevet kl. 11:30.

Til stede:	Björg Tørresdal, Thea Susanne Skaug, Bjørn Gimming (digitalt), Tor Jacob Solberg, Hans Thorn Wittussen (vara for Johan Narum), Erling Aune (vara for Anne Jødahl Skuterud), Gaute Lenvik (fra sak 59/24), Bjørn-Ole Juul-Hansen, Ann Elise Hildebrandt (vara for Anne Berit Aker Hansen), Vidar Olsen og Marit Haugen (digitalt, sak 57-59/24 og 63-67/24)
Forfall:	Johan Narum, Anne Jødahl Skuterud og Anne Berit Aker Hansen
Fra Landbruksdirektoratet:	Nina Strømnes Rodem, Knut Berg, Jørn Rolfsen (digitalt), Mari Vengnes, Ida Louise Bjønness, Hans Peder Hvide Bang, Kari Helen Telfer, Hege Heiberg, Sander Mardal, og Ellen Karin Solevåg

Etter møtet ble det holdt presentasjon av Norgesgruppen og ASKO, samt omvisning av ASKOs sentrallager.

Saksliste

057/24	Godkjenning av innkalling og dagsorden	2
058/24	Godkjenning av protokoller fra forrige møter	4
059/24	Orientering fra markedsregulator	6
060/24	Egg - Priskompensasjon ved skilleproduksjon av egg - sats 2. halvår 2024	8
061/24	Egg - Satser for reguleringslagring av egg og eggprodukter 1. halvår 2024	12
062/24	Kjøtt - Satser i markedsreguleringen 1. halvår 2024	15
063/24	Kjøtt, egg og fjørfekjøtt - Omsetningsavgift for 2. halvår 2024	21
064/24	Melk - Revidert budsjett for markedsreguleringen 2024 og forslag til omsetningsavgift på ku- og geitemelk fra 1. juli 2024	29
065/24	Korn - forslag til maksimal omsetningsavgift	34
066/24	Jordbruksoppgjøret 2024 - saker som vedrører Omsetningsrådet	38
067/24	Alle – Endret representasjon i Omsetningsrådet for Nortura SA fra 13.05.2024	42

Sak nr.: 057/24	Sektor: Alle	Styre/råd: OR
Behandling: 20.06.2024	Tittel: Godkjenning av innkalling og dagsorden	Saks nr.: 24/62927- 1

Møtebehandling

Enstemmig vedtak i samsvar med innstilling.

Vedtak

Innkalling og dagsorden godkjennes.

Godkjenning av innkalling og dagsorden

Saksdokumenter er sendt ut elektronisk til medlemmer og varamedlemmer. Dokumentene er også lagt inn i skyløsningen Jottacloud. Vedlegg er kun tilgjengelig her.

Sak nr.: 058/24	Sektor: Alle	Styre/råd: OR
Behandling: 20.06.2024	Tittel: Godkjenning av protokoller fra forrige møter	Saks nr.: 24/62927- 2

Møtebehandling

Björg Tørresdal foreslo at protokollene oppdateres med Johan Narum som rådsmedlem for Nortura SA, ref. sak 67/24.

Med dette ble saken enstemmig vedtatt i samsvar med innstilling.

Vedtak

Protokollene fra møtene 22. og 27. mai 2024 godkjennes.

Godkjenning av protokoller fra forrige møter

Det har ikke kommet merknader til utsendte protokoller.

Sak nr.: 059/24	Sektor: Alle	Styre/råd: OR
Behandling: 20.06.2024	Tittel: Orientering fra markedsregulator	Saks nr.: 24/62927- 3

Møtebehandling

Sekretariatet stilte spørsmål til rådsmedlemmene om erfaringer med styreportaler. Det ble også påpekt at saksdokumenter skal sendes ut av sekretariatet.

Enstemmig vedtak i samsvar med innstilling.

Vedtak

Presentasjonene fra markedsregulatorene tas til orientering.

Orientering fra markedsregulator

Det ble gitt følgende orienteringer fra markedsregulatorene:

- Kjøtt og egg
 - Melk
- Hans Thorn Wittussen
Marit Haugen

Presentasjonene for kjøtt og egg og melk er lagt ut i skyløsningen Jottacloud.

Sak nr.: 060/24	Sektor: Egg	Styre/råd: OR
Behandling: 20.06.2024	Tittel: Egg - Priskompensasjon ved skilleproduksjon av egg - sats 2. halvår 2024	Saks nr.: 23/64807- 21

Beskrivelse

Ordningen med priskompensasjon for skilleprodukter av egg ble etablert med virkning fra 1. juli 2013. Omsetningsrådet skal forskuddsvis fastsette sats for priskompensasjon. Landbruksdirektoratet foreslår at satsen for priskompensasjon ved skilleproduksjon av egg for andre halvår 2024 settes til kr 17,95 per kg hvite, en økning fra kr 15,29 per kg inneværende halvår.

Varighet av tiltaket og sats for priskompensasjon, som skal fastsettes i forskrifts form, sendes herved på høring til rådets medlemmer som representerer et bredt utvalg av berørte interesser. Det legges til grunn at høringen skjer muntlig i møtet 20. juni 2024 jf. forvaltningsloven § 37. Dette er i tråd med langvarig praksis for behandling av endring av satser i Omsetningsrådet.

Hjemmel

Forskrift av 22. juni 2020 nr. 1398 om priskompensasjon ved innenlands produksjon av skilleprodukter av egg § 5 med hjemmel i lov av 10. juli 1936 nr. 6 til å fremja umsetnaden av jordbruksvaror § 11, første ledd.

Forutsetninger**Vedlegg**

Brev fra DAVA Foods Norway AS mottatt 8. mai 2024 (unntatt offentlighet)
Brev fra Nortura SA mottatt 23. mai 2024 (unntatt offentlighet)

Møtebehandling

Bjørn-Ole Juul-Hansen foreslo at sekretariatet bes om i forberedelsen til revidert forskrift for 1. halvår 2025, kartlegge muligheten for å begrense omfanget av skallegg egnet for fersk konsum benyttet til skilleprodukter når det er underdekning eller balanse i eggmarkedet.

Med dette ble saken enstemmig vedtatt i samsvar med innstilling.

Vedtak

Omsetningsrådet fastsetter sats og tidsperiode for priskompensasjon ved innenlands produksjon av skilleprodukter av egg med følgende endringsforskrift:

«Forskrift om endring i forskrift om priskompensasjon ved innenlands produksjon av skilleprodukter av egg

Fastsatt av Omsetningsrådet 20. juni 2024 med hjemmel i lov 10. juli 1936 nr. 6 til å fremja umsetnaden av jordbruksvaror § 11 første ledd.

I

I forskrift av 22. juni 2020 nr. 1398 om priskompensasjon ved innenlands produksjon av skilleprodukter av egg, gjøres følgende endringer:

§ 5 Satser for priskompensasjon ved innenlands produksjon av skilleprodukter
fjerde ledd skal lyde:

Satser for priskompensasjon ved innenlands produksjon av skilleprodukter av egg i perioden 1. juli 2024 til 31. desember 2024 skal være 17,95 kroner per kilogram eggehvite.

II

Endringene trer i kraft 1. juli 2024.»

Egg - Priskompensasjon ved skilleproduksjon av egg - sats 2. halvår 2024

Saksbehandling og høring

Varighet av tiltaket og sats for priskompensasjon, som skal fastsettes i forskrifts form, sendes herved på høring til rådets representanter som representerer et bredt utvalg av berørte interesser. Det legges til grunn at høringen skjer muntlig i møtet 20. juni 2024 jf. forvaltningsloven § 37. Dette er i tråd med langvarig praksis for behandling av endring av satser i Omsetningsrådet.

I henhold til forskrift om priskompensasjon ved innenlands produksjon av skilleprodukter av egg § 5 kan det gis priskompensasjon per kg solgte vare ved innenlands produksjon av skilleprodukter. Landbruksdirektoratet foreslår en kompensasjonssats basert på søknadene fra Nortura SA og DAVA Foods Norway AS, som vil gjelde for kommende halvår, dvs. fra 1. juli til 31. desember 2024. Omsetningsrådet fastsetter kompensasjonssatsen forskuddsvis.

Bakgrunn

Ordningen med priskompensasjon for skilleproduksjon av egg ble etablert med virkning fra 1. juli 2013. Omsetningsrådet skal halvårlig og forskuddsvis fastsette sats for priskompensasjon for skilleproduksjon av egg. Satsen for andre halvår 2024 fastsettes i tråd med bestemmelsene vedtatt 19. februar 2014, sak 05/14. Før 2016 hadde ordningen kun Nortura SA som søker. I mai 2016 ble DAVA Foods Norway AS godkjent som skillevirksomhet og har sendt inn sine produksjonsprognoser for andre halvår 2024.

Det er etterspørselen etter plomme som avgjør hvor mye egg som går til skilling. Behovet for skallegg til skilling er derfor beregnet utfra skillekalkylen med 29 prosent plomme og 52 prosent hvite. Hviten blir forsøkt solgt til ulike markeder i Norge, og den resterende hviten blir eksportert. Generelt produseres mer plomme for salg til majones og dressing på våren enn om høsten. Det medfører en høyere eggehviteproduksjon og dermed større eksportandel i vårhalvåret. Planlagt gjennomsnittlig engrospris for skallegg for andre halvår 2024 er satt til kr 27,90 per kg. Dette er en økning av prisen på 2,50 kroner i forhold til gjeldende planlagte gjennomsnittlig engrospris.

Sats for andre halvår 2024

Satsen for andre halvår 2024 beregnes ut fra aktørenes salgsprognoser for kommende halvår, og Landbruksdirektoratets vurdering av prisforhold på skallegg innenlands og plomme- og hviteprodukter innenlands og utenlands. Det er for andre halvår 2024 to aktørers salgsprognoser, Nortura og DAVA Foods Norway, som ligger til grunn for Landbruksdirektoratets vurdering og forslag til sats for priskompensasjon av eggehvite. For andre halvår 2024 er samlet salg av eggehvite anslått til 867 tonn, tilsvarende ca. 1 724 tonn egg og en budsjettert kostnad på 16,1 mill. kroner.

Landbruksdirektoratet har ut fra antatt salgsverdi av skilleprodukter og kostnadene på skalleggene inkludert knekking/skilling, beregnet en sats for priskompensasjon ved salg av hvite til kr 17,95 per kg for andre halvår 2024. Satsen for første halvår 2024 er kr 15,29 per kg hvite.

Landbruksdirektoratets vurdering

For å motta priskompensasjon ved innenlands produksjon av skilleprodukter kommende halvår må søker innen 15. mai sende prognose til Omsetningsrådet for andre halvår, ref. skillevirksomhetsforskriftens § 6, første ledd. Norturas søknad ble mottatt 23. mai. Landbruksdirektoratet kan dispensere fra denne fristen, ref. Reglement for delegering av myndighet fra Omsetningsrådet til Landbruksdirektoratet som sekretariat for rådet der Omsetningsrådet i møte 14. september 2023, sak 76/23, vedtok følgende:

«Landbruksdirektoratet som sekretariat for Omsetningsrådet delegeres myndighet til å behandle fristovrettelser jf. forskrift om priskompensasjon ved innenlands produksjon av skilleprodukter av egg.»

Landbruksdirektoratet finner grunn til å dispensere fra fristovrettelser for Norturas søknad om prognose for skillevirksomhet for andre halvår 2024.

Oppgaven fra Nortura SA og DAVA Foods Norway AS over skillevirksomhet andre halvår 2024 er basert på deres prognoserte salg og priser. Landbruksdirektoratet har vurdert de prisene som er satt for de ulike produktene i kalkylen. Hovedårsaken til en økning i satsen er endring i priser. Utover dette har ikke Landbruksdirektoratet vesentlige merknader til de mottatte kalkylene. I oppgavene ligger det konkurransesensitiv informasjon, og disse er derfor ikke lagt ved innstillingen.

Med få reguleringstiltak bidrar tiltaket til å sikre en avsetningskanal for egg som bidrar til at det kan opprettholdes et tilbud om norske egg til konsum gjennom hele året.

Etter gjennomgang og vurdering av innkomne data, foreslår Landbruksdirektoratet at Omsetningsrådet vedtar en endringsforskrift som angir satsen for priskompensasjon ved skilleproduksjon av egg for andre halvår 2024 til kr 17,95 per kg hvite.

Sak nr.: 061/24	Sektor: Egg	Styre/råd: OR
Behandling: 20.06.2024	Tittel: Egg - Satser for reguleringslagring av egg og eggprodukter 1. halvår 2024	Saks nr.: 24/55468- 2

Beskrivelse

Nortura har foreslått satser for reguleringslagring av egg og eggprodukter for første halvår 2024. Landbruksdirektoratets anbefaling er i tråd med forslaget. Endringene av satsene har grunnlag i endret pris.

Hjemmel

Retningslinjer for markedsregulering av egg, fastsatt av Omsetningsrådet 29. mars 2012, punkt 2 og 3, med hjemmel i forskrift av 22. oktober 2008 nr. 1136 om markedsregulering til å fremme omsetningen av jordbruksvarer § 7-1.

Forutsetninger**Vedlegg**

Brev fra Nortura datert 24. mai 2024

Møtebehandling

Hans Thorn Wittussen bemerket at satsene oppgitt for andre halvår 2023 er feil. Det er satsene for første halvår 2023 som er oppført. Dette rettes i protokollen.

Enstemmig vedtak i samsvar med innstilling.

Vedtak

Det fastsettes følgende satser for markedsregulering av egg for første halvår 2024:

*Reguleringstiltak og varegruppe Satser i øre per kg 1. halvår 2024*Kjølelagring per uke

Egg	19,5 øre per kg
Heleggpulver	22,4 øre per kg

Fryselagring per måned

Heleggmasse	33,5 øre per kg
Eggehvite	30,5 øre per kg

Egg - Satser for reguleringslagring av egg og eggprodukter 1. halvår 2024**Generelle forutsetninger ved beregning av nye satser**

I Norturas forslag til satser for markedsregulering i eggsektoren første halvår 2024 er det ikke lagt opp til prinsipielle endringer i forutsetningene for satsene. Endring av satsene har primært grunnlag i endret rente og pris.

Prisgrunnlag

Prisgrunnlaget for egg er knyttet til definisjonen av representantvaren i jordbruksavtalen. For eggprodukter er det råvare fra frittgående høner som blir brukt. Ved beregning av satser er Nortura SAs engrospriser benyttet. Nortura har i satsberegningene for første halvår 2024 benyttet følgende engrospriser per kg:

Egg	kr	25,47	(25,07)
Heleggmasse	kr	46,68	(44,98)
Heleggpulver	kr	169,19	(161,99)
Eggehvite	kr	39,81	(38,11)

Priser for andre halvår 2023 står i parentes.

Rente på mellomværende

Rente på mellomværende fastsettes av Landbruksdirektoratet per halvår på basis av en sammenveing av nominell NIBOR 3-md. rente med tillegg på 0,40 prosent per år. Landbruksdirektoratet har fastsatt rentene for kapitalbinding i markedsreguleringen til å være 5,12 prosent per år for første halvår 2024. For andre halvår 2023 var rentesatsen på 5,22 prosent per år.

Lagringskostnader

Overskuddsegg lagres primært på fast lager hos Cooling Partner, og for dette halvåret er hele reguleringslageret på egg her.

Håndteringskostnaden for egg er kr 44,98 per pall. Kostnadene fordeles på seks uker, fordi det forutsettes en gjennomsnittlig lagertid på seks uker. Det lagres ca. 630 kg egg på en pall. Lagerleien er kr 41,45 per pall per uke. Håndteringskostnaden og lagerleien har økt fra andre halvår 2023. For andre halvår 2023 var håndteringskostnaden kr 42,82 per pall og lagerleien var kr 39,55 per pall per uke.

Fra andre halvår 2020 ble kostnadene for eggbrett inkludert som en nødvendig del av lagringen av eggene. Disse eggbrettene er nødvendige, skrev Nortura, når eggene skal fraktes videre fra hønsehuset og ved lagring.

Kostnadene med eggbrett omfatter:

- Eggbrettverdi som dekkes med kapitalbinding
- Klargjøring av eggbrett etter lagring ved
 - Ekstra returtransport
 - Ekstra rengjøring

Ekstra transport og rengjøring av eggbrettene fordeles på seks uker gjennomsnittlig lagringstid.

Returtransport:	= 1,8 øre per kg per uke
Vask:	= 1,0 øre per kg per uke
Sum kostnader eggbrett:	= 2,8 øre per kg per uke

Lagringskostnader hos Cooling Partner og håndtering av eggbrett per kg egg per uke blir etter

dette:

Håndtering:	4498 øre/ 6 uker / 630 kg	= 1,2 øre per kg per uke
Lagerleie:	4145 øre / 630 kg	= 6,6 øre per kg per uke
Håndtering egg Brett:		= 2,8 øre per kg per uke
Lagerkostnader per kg per uke:		= 10,6 øre per kg per uke

Dette er en økning på 0,6 øre per kg fra andre halvår 2023.

Svinnkostnader

Etter at Nortura fikk et nytt datasystem (SAP) fikk de muligheten til å gjennomføre en ny analyse av svinn på lagrede egg. Systemet gjør at Nortura kan sammenlikne vekt på enkeltpaller før og etter lagring. Datagrunnlaget Nortura nå har viser at svinnet per uke per pall er 0,2 prosent. Dette svinnet kommer av en naturlig prosess hvor noe av vannet i eggehviten i egget fordamper under lagring og eggene blir lettere. Svinnkostnaden har Nortura beregnet til 5,41 øre per kg egg.

Kjøle- og fryselagring

Satsene for lagring inkluderer dekning for renter, forsikring, svinn, lagerleie og håndtering. Sammenlignet med satsene for kjølelagring i andre halvår 2023 er det foreslått en økning på 0,7 øre per kg egg og 0,5 øre per kg heleggpulver. For satsene for fryselagring er det foreslått en økning på 0,4 øre per kg heleggmasse og 0,4 øre per kg eggehvite. Nortura forklarer økningen i satsene for eggprodukter med endring i rentegodtgjørelse og pris på egg og eggprodukter.

Nortura foreslår følgende satser:

Kjølelagring per uke

Egg	19,5 øre per kg	(18,8 øre per kg)
Heleggpulver	22,4 øre per kg	(21,9 øre per kg)

Fryselagring per måned

Heleggmasse	33,5 øre per kg	(33,1 øre per kg)
Eggehvite	30,5 øre per kg	(30,1 øre per kg)

Satser for andre halvår 2023 står i parentes.

Landbruksdirektoratets vurdering

Lagerkostnadene hos Cooling Partner var de samme fra 2019 til første halvår 2021. Fra andre halvår 2021 har lagerkostnadene gått noe opp og ned, men i det store og hele har kostnadene økt jevnlig til første halvår 2024.

Rentesatsen er redusert fra 5,22 prosent per år for andre halvår 2023 til 5,12 prosent per år for første halvår 2024, og det har vært økning i engrosprisene for alle varelinjene. Nortura har foreslått en økning i satsene for første halvår 2024. Endring av satsene har primært grunnlag i en økning av renten og en økning i pris på egg og eggprodukter. I tillegg har Nortura hatt en grundig gjennomgang av svinnkostnadene på enkeltpaller før og etter lagring. Dette datagrunnlaget viser at det er 0,2 prosent svinn på egg per uke per pall, og det er inkludert i den økte satsen for helegg. Grunnlag og beregning av foreslåtte satser er i tråd med tidligere praksis.

Landbruksdirektoratet tilrår at Norturas forslag vedtas som satser for reguleringslagring av egg og eggprodukter for første halvår 2024.

Sak nr.: 062/24	Sektor: Kjøtt	Styre/råd: OR
Behandling: 20.06.2024	Tittel: Kjøtt - Satser i markedsreguleringen 1. halvår 2024	Saks nr.: 24/56160- 9

Beskrivelse

Nortura foreslår satser for markedsregulerende tiltak for kjøtt for første halvår 2024. Tidligere har satsene blitt vedtatt for et helt kalenderår. Nortura ønsker nå at satsene fastsettes to ganger per år med tilbakevirkende kraft for at satsene i størst mulig grad skal reflektere den faktiske kostnadsutviklingen.

Beregningsprinsippet for satsene er endret ved at de nå tar utgangspunkt i en indeksjustering basert på SSB sine indekser. Samtidig kan antallet paller som blir brukt i markedsreguleringen nå tas ut i rapporter fra Norturas nye IT-system, slik at dette ikke lenger blir beregnet. Palleverdien er også justert opp til 3 500 kroner per pall.

Landbruksdirektoratets innstilling er i tråd med Norturas søknad.

Hjemmel

Retningslinjer for markedsregulering av kjøtt, fastsatt av Omsetningsrådet 31.03.2011, punkt 3-1-1, med hjemmel i forskrift av 22. oktober 2008 nr. 1136 om markedsregulering til å fremme omsetningen av jordbruksvarer, § 7-1.

Forutsetninger

Vedlegg

Brev fra Nortura av 31. mai 2024

Forslag til vedtak

Det fastsettes følgende beløp og satser for markedsreguleringen i kjøttsektoren for første halvår 2024:

Pallehold	3 052 672 kroner
Innfrysing, rund vare	
Innfrysing	136,6 øre per kg
Håndteringskostnader ved fryseriene for <i>rund vare</i>	96,2 øre per kg
Emballering	69,7 øre per kg
Svinn 1,1%	80,0 øre per kg
<i>Sum</i>	<i>382,5 øre per kg</i>
Innfrysing, skåret vare	
Håndteringskostnader ved fryseriene for <i>skåret vare</i>	60,1 øre per kg
<i>Svinn 0,1%</i>	<i>10,0 øre per kg</i>
<i>Sum</i>	<i>70,1 øre per kg</i>
Overføring mellom fryselager	
Håndteringskostnader ved fryseriene for <i>rund vare</i>	96,2 øre per kg
Håndteringskostnader ved fryseriene for <i>skåret vare</i>	60,1 øre per kg
Fryselagring	60,0 øre per kg

--	--

Møtebehandling

Hans Thorn Wittussen foreslo at man legger pallepanten på 2 300 kroner til grunn i beregningen av kompensasjon for palleshold i stedet for palleverdien på 3 500 kroner.

Med dette ble saken enstemmig vedtatt.

Vedtak

Det fastsettes følgende beløp og satser for markedsreguleringen i kjøttsektoren for første halvår 2024:

Pallehold	2 006 042 kroner
Innfrysing, rund vare	
Innfrysing	136,6 øre per kg
Håndteringskostnader ved fryseriene for <i>rund vare</i>	96,2 øre per kg
Emballering	69,7 øre per kg
Svinn 1,1%	80,0 øre per kg
<i>Sum</i>	<i>382,5 øre per kg</i>
Innfrysing, skåret vare	
Håndteringskostnader ved fryseriene for <i>skåret vare</i>	60,1 øre per kg
Svinn 0,1%	10,0 øre per kg
<i>Sum</i>	<i>70,1 øre per kg</i>
Overføring mellom fryselager	
Håndteringskostnader ved fryseriene for <i>rund vare</i>	96,2 øre per kg
Håndteringskostnader ved fryseriene for <i>skåret vare</i>	60,1 øre per kg
Fryselagring	60,0 øre per kg

Kjøtt - Satser i markedsreguleringen 1. halvår 2024

Nortura søker i brev av 31. mai 2024 om satser for markedsregulering av kjøtt for første halvår 2024.

Nortura ønsker nå at satsene fastsettes to ganger per år med tilbakevirkende kraft for at satsene i størst mulig grad skal gjenspeile den faktiske kostnadsutviklingen.

Endring av beregningsprinsipper

Nortura har endret beregningsprinsippet for flere av satsene. De tar nå utgangspunkt i en indeksjustering basert på SSB sine indekser. Størrelsen på reguleringslageret kan variere mye, og Nortura mener det er lite relevant å vurdere satsnivået i forhold til endringer i mengder. Både 2022 og 2023 har vist at innfrost mengde kjøtt kan avvike fra prognoser. Nortura må være en solid og forutsigbar kunde for å sikre at markedsreguleringen konkurrerer om innfrysningsskapasiteten på lik linje som andre kunder i Norge. Fryseriene vil i praksis ha lik kostnad ved å fryse inn slakt uavhengig av mengdene. Nortura går derfor bort fra disse vurderingene i forbindelse med fastsettelse av satser og baserer seg på indeksjustering med utgangspunkt i gjeldende satser. Indeksene hentes fra SSB.

For at frysesatsene i størst mulig grad skal reflektere den faktiske kostnadsutviklingen ønsker Nortura at satsene fastsettes to ganger per år med tilbakevirkende kraft. Ved å benytte SSB-indeksene siste 6 md. vil satsene reflektere den faktiske utviklingen. En unngår da usikkerhet hos fryseriene.

Norturas nye IT-system gir nå rapporter for antall paller brukt i markedsreguleringen per uke. Dette er derfor ikke noe de lenger beregner. Resultatet fra rapportene og beregningsmetoden gir tilnærmet samme resultat.

Kompensasjon for pallehold

Nortura får kompensert de kapitalkostnadene pallehold til markedsreguleringen medfører. Omsetningsrådet vedtok i møtet 15. juni 2015, jf. sak 44/15, at man heretter tar utgangspunkt i det høyeste antallet paller på reguleringslager de tre siste årene, og runder opp til nærmeste tusen. Med de tre siste årene tolker man de tre siste foregående kalenderårene, slik praksisen også har vært tidligere.

På bakgrunn av Norturas søknad og tidligere søknader settes det opp følgende oversikt over bruken av paller:

År	2023	2022	2021	2020	2019
Antall paller	34 070	16 740	8 331	23 158	30 084

Nortura opplyser i søknaden at høyeste nivå de siste tre årene var i 2023 med 34 070 paller. De ber også om kompensasjon for samme antall paller. Dette legges derfor til grunn i beregningen av godtgjørelsen.

Palleverdien ble fra 2016 endret til 2 300 kroner, ref. sak 42/16 av 21. juni 2016. Det var da gjeldende pris som ble lagt til grunn. Nortura legger nå til grunn en verdi på 3 500 kroner som var prisen for bisonpaller per mai 2024.

Renten for første halvår 2024 er fastsatt av Landbruksdirektoratet til 5,12 prosent. Ved å legge 34 070 paller og palleverdi på 3 500 kroner til grunn, blir godtgjørelsen for første halvår 2024 på 3 052 672 kroner.

Beregningen for første halvår 2024 er som følger:

34 070 paller x 3 500 kroner x 5,12 prosent / 2 = 3 052 672 kroner

Lagringsgodtgjørelse

Satsen for lagringsgodtgjørelse var i 2023 på 59,0 øre per kg. Nortura foreslår en lagringsgodtgjørelse på 60,0 øre per kg for første halvår 2024. Godtgjørelsen er da justert med 1,9 prosent med bakgrunn i gjennomsnittet for KPI og strøm (hhv. indeks 03013 og 12462).

Håndteringsgodtgjørelse

Håndteringsgodtgjørelsen skal dekke kostnader ved arbeid og administrasjon av reguleringslagret kjøtt. Dette omfatter transport mellom bil og fryselager, veiing av pallene ved innlegg og uttak og administrasjon (papir- og oppfølgingsarbeid inkl. lagertelling).

Tidligere har det vært samme håndteringsgodtgjørelse for helt slakt og skåret vare, også ved overføring mellom fryselagre. Satsen for 2023 var på 94,4 øre per kg.

Nortura foreslår nå at håndteringsgodtgjørelsen er ulik for helt slakt og skåret vare. Årsaken er at det er mye mindre håndtering av skåret vare fremfor helt slakt. Nortura har også tidligere praktisert forskjellige satser for helt slakt og skåret vare ut mot fryseriene, mens satsen foreslått for Omsetningsrådet har vært en gjennomsnittssats. Nortura synliggjør med dette hva som blir utbetalt til fryseriene.

Nortura foreslår en justering på 1,9 prosent fra fjorårets sats i henhold til SSB-indeks for KPI (03013). For helt slakt er utgangspunktet fjorårets sats på 94,4 øre per kg. For skåret vare er utgangspunktet for justeringen satsnivået Nortura benyttet ut mot fryseriene i fjor, som var 59,0 øre per kg. Man får da en sats på 96,2 øre per kg for helt slakt og 60,1 øre per kg for skåret vare i første halvår 2024. De samme satsene brukes ved overføring mellom fryselager, slik at den vil være splittet i helt slakt og skåret vare.

Innfrysingsgodtgjørelse

Innfrysingsgodtgjørelse gjelder bare for helt slakt og skal dekke nedlegging i pall, transport inn i innfrysingsrom, innfrysing og plassering på fryselager.

Nortura foreslår en justering med 1,9 prosent med bakgrunn i 50 prosent vekt på SSB-indeks for strøm (indeks 12462) og 50 prosent vekt på KPI (indeks 03013). I 2023 var satsen på 134,1 øre per kg. Det gir en sats i første halvår 2024 på 136,6 øre per kg.

Sats for emballering

Emballeringsgodtgjørelsen gjelder for helt slakt og skal dekke innkjøpskostnader per «innfrysingsenhet» og arbeidskostnader knyttet til emballeringen. Godtgjørelsen synliggjøres som én sats, men utbetalingen til fryseriene differensieres, da kostnadene per kg varierer betydelig avhengig av dyreslag.

Nortura foreslår en justering på 2,2 prosent. Bakgrunnen er gjennomsnittet for SSB-indekser for førstegangsomsetning, KPI-JA (KPI justert for avgiftsendringer) og strøm (hhv. indeks 03675, 05327 og 12462). Nortura mener dette gjenspeiler kostnadsutviklingen på emballasje.

I 2023 var satsen på 68,2 øre per kg. Det gir en sats for første halvår 2024 på 69,7 øre per kg.

Svinngodtgjørelse

Norturas forslag er basert på samme svinnpersent som tidligere. Denne er 1,1 persent for helt slakt og 0,1 persent for skåret vare.

Svinngodtgjørelsen beregnes med bakgrunn i slakt på lager foregående år. Andelen med gris som har lavere verdi er noe høyere i grunnlaget for beregning for 2024, og dermed går verdien samlet sett noe ned når en ser verdi i kr per kg. Det gjør at også satsen reduseres noe.

I 2023 var satsen for helt slakt på 81,7 øre per kg. For første halvår 2024 foreslår Nortura en sats på 80,0 øre per kg.

For skåret vare foreslår Nortura en videreføring av fjorårets sats på 10,0 øre per kg.

Landbruksdirektoratets vurdering

Norturas forslag til satser for første halvår 2024 innebærer en del endringer fra tidligere praksis.

Nortura foreslår at satsene fremover skal fastsettes per halvår etterskuddsvis. Frem til nå har satsene blitt fastsatt en gang i året, og de har blitt behandlet i Omsetningsrådets møte i juni. De to siste årene har satsene vært oppe til behandling to ganger i året blant annet på bakgrunn av ekstraordinære kostnadsøkninger. På egg fastsettes for øvrig satsene etterskuddsvis to ganger i året. Nortura har tidligere foreslått at satsene skulle fastsettes i forkant av kalenderåret av hensyn til forutsigbarhet for fryseriene. Dette har ikke blitt praktisert. I Norturas søknad fremgår det at fastsettelse to ganger i året med tilbakevirkende kraft basert på indeksjusteringer nettopp vil unngå usikkerhet hos fryseriene. Landbruksdirektoratet har derfor ingen innvendinger mot at satsene fastsettes per halvår. Direktoratet legger da til grunn at satsene behandles senest i siste møte i halvåret, slik at satsene er avklart før regnskapet for halvåret skal avsluttes.

For flere av satsene foreslår Nortura nå at tidligere beregningsprinsipper endres ved at man fremover legger indeksjusteringer til grunn. Det gjelder satsene for innfrysing, håndtering, emballering og lagring. Indeksene hentes fra SSB. Mengdene som ligger på reguleringslager varierer, og innfrysing kan avvike fra prognosene. Nortura har derfor gått bort fra vurderinger knyttet til mengder og baserer seg heller på indeksjustering med utgangspunkt i gjeldende satser. Landbruksdirektoratet ser at en indeksjustering er mer forutsigbart for fryseriene og at reguleringslageret konkurrerer om innfrysingskapasitet på lik linje med andre kunder hos fryseriene. Direktoratet legger til grunn at satsene fortsatt dekker de samme oppgavene som tidligere, slik at endringen som gjøres nå kun gjelder beregningen av satsen og ikke hva den skal dekke.

For håndteringsgodtgjørelsen foreslår Nortura nå at det skal være ulik sats for helt slakt og skåret vare. Tidligere har denne satsen vært lik, men Nortura foreslår nå en lavere sats for skåret vare. Begrunnelsen er at det er mye mindre håndtering av disse varene sammenlignet med helt slakt. Nortura har tidligere år brukt forskjellig sats for helt slakt og skåret vare ut mot fryseriene, og så har satsforslaget til Omsetningsrådet vært en gjennomsnittssats. Dette synliggjøres nå ved at det foreslås en egen sats for hhv. helt slakt og skåret vare.

Nortura foreslår å endre palleverdien ved beregning av kompensasjon for palleshold. Sist gang palleverdien ble endret var ved fastsettelsen av satsene for 2016, ref. sak 42/16 av 21. juni 2016. Den gang ble palleverdien satt til 2 300 kroner. Omsetningsrådets vedtak den gang innebar at det var palleverdien per 2016 som ble lagt til grunn i beregningen. Ifølge Nortura er palleverdien per mai 2024 3 500 kroner. Palleverdien har i markedsreguleringen stått

stille siden 2016. Når daværende verdi ble lagt til grunn for satsene i 2016, har Landbruksdirektoratet ingen innvendinger mot Norturas forslag om å justere palleverdien i tråd med dagens verdi.

Nortura legger nøyaktig antall paller til grunn i sin beregning av godtgjørelse av pallehold. Det er åpning i tidligere praksis for å runde opp til hele tusen. Dette har ikke Nortura gjort, og direktoratet legger derfor nøyaktig antall på linje med Norturas søknad til grunn.

Landbruksdirektoratet har ingen ytterligere merknader og innstiller i tråd med Norturas forslag.

Sak nr.: 063/24	Sektor: Kjøtt, egg og fjørfekjøtt	Styre/råd: OR
Behandling: 20.06.2024	Tittel: Kjøtt, egg og fjørfekjøtt - Omsetningsavgift for 2. halvår 2024	Saks nr.: 23/63100- 15

Beskrivelse

Nortura har vurdert nivået på omsetningsavgiften på kjøtt og egg. De foreslår en justering i satsene for storfe. Ellers foreslår de ingen endringer. Nortura foreslår samtidig at trekkrettigheten videreføres med 500 mill. kroner i andre halvår 2024.

Det har ikke kommet forslag fra styret i Animalia om å endre satsene for kylling og kalkun.

Landbruksdirektoratets innstilling er i tråd med forslaget fra Nortura.

Hjemmel

Lov av 1936-07-10 nr. 6 til å fremja umsetnaden av jordbruksvaror § 5

Forutsetninger**Vedlegg**

Brev fra Nortura datert 28. mai 2024

Møtebehandling

Enstemmig vedtak i samsvar med innstilling.

Protokollen fra denne saken frigis fredag 21. juni kl. 12:00.

Vedtak

1. Omsetningsrådet gjør følgende endringer i satsene for omsetningsavgift på kjøtt av storfe i andre halvår 2024:

F.o.m. 30.09.2024 kr 5,00 per kg
F.o.m. 11.11.2024 kr 2,60 per kg
2. Omsetningsrådet godkjenner at rammen på trekkrettigheten videreføres på 500 mill. kroner i andre halvår 2024.

Kjøtt, egg og fjørfekjøtt - Omsetningsavgift for 2. halvår 2024

I møtet 8. desember 2023, sak 113/23, ble det gjort følgende vedtak i Omsetningsrådet:

1. «Omsetningsrådet foreslår for Landbruks- og matdepartementet at omsetningsavgiften på egg og fjørfekjøtt fra og med 1. januar 2024 fastsettes til:

Egg kr 0,90 per kg
Kjøtt av kylling kr 0,28 per kg
Kjøtt av kalkun kr 0,28 per kg
2. Omsetningsrådet foreslår for Landbruks- og matdepartementet at maksimalsatsen for omsetningsavgiften på kjøtt av storfe fastsettes til kr 5,00 per kg fra og med 1. januar 2024.
3. Omsetningsrådet foreslår for Landbruks- og matdepartementet at maksimalsatsen for omsetningsavgiften på kjøtt av sau og lam fastsettes til kr 3,00 per kg fra og med 1. januar 2024.
4. Omsetningsrådet foreslår for Landbruks- og matdepartementet at maksimalsatsen for omsetningsavgiften på kjøtt av svin fastsettes til kr 3,00 per kg fra og med 1. januar 2024.
5. Under forutsetning av at Landbruks- og matdepartementet fastsetter maksimalsatser som anbefalt i punkt 2–4, fastsettes satsene for omsetningsavgift på kjøtt for 2024 som følger:

Kjøtt av storfe:

F.o.m. 01.01.2024	kr 2,70 per kg
F.o.m. 04.03.2024	kr 3,70 per kg
F.o.m. 01.04.2024	kr 2,60 per kg
F.o.m. 30.09.2024	kr 4,10 per kg
F.o.m. 11.11.2024	kr 3,20 per kg

Kjøtt av lam:

F.o.m. 01.01.2024	kr 2,00 per kg
F.o.m. 29.07.2024	kr 1,00 per kg
F.o.m. 09.09.2024	kr 2,00 per kg

Kjøtt av sau:

F.o.m. 01.01.2024	kr 2,00 per kg
-------------------	----------------

Kjøtt av svin:

F.o.m. 01.01.2024	kr 2,10 per kg
-------------------	----------------

For kjøtt av svin gjelder satsen også for purke og râne.»

I brev datert 28. mai 2024 foreslår Nortura at de vedtatte satsene for omsetningsavgift videreføres for egg, svin, sau og lam. For storfe foreslår Nortura en økning på 90 øre til kr 5,00 per kg fra 30. september, og en reduksjon på 60 øre til 2,60 per kg fra 11. november.

Nortura foreslår samtidig at trekkrettigheten videreføres med 500 mill. kroner i andre halvår

2024.

Forslagene for trekkrettighet og omsetningsavgift ble behandlet i Norturas konsernstyre 21. mai 2024.

Det har ikke kommet forslag fra styret i Animalia om å endre satsene for kylling og kalkun.

Kostnader og finansiering av markedsreguleringen i 2024

Egg

Ved fastsetting av omsetningsavgiften for 2024 var det lagt til grunn et inngående fond på 24,0 mill. kroner, og regnskapet fra Omsetningsrådet for 2023 viser at fondet ble på 25,5 mill. kroner.

Kostnadene i 2023 var budsjettert til 67,0 mill. kroner mens regnskapet endte på 66,8 mill. kroner. De fleste kostnadene i 2023 var kjent da avgiften ble fastsatt.

Kostnadene i 2024 anslås nå litt høyere til prisnedskrivning ved skillevirksomhet på grunn av prisøkninger. Administrasjonskostnaden til Nortura ble også noe høyere ved endelig vedtak. Oppdatert budsjett for 2024 endres ved at fondet nå beregnes til 27,8 mill. kroner ved utgangen av 2024 mot 31,5 mill. kroner i opprinnelig budsjett. Anbefalt nivå for eggfondet er 30,0 mill. kroner, vedtatt i Omsetningsrådet 20. oktober 2015, sak 69/15.

Nortura mener de begrensede endringene i kostnadene og fondet tilsier at det er grunnlag for å opprettholde gjeldende sats for omsetningsavgift på egg på kr 0,90 per kg også for andre halvår 2024.

Tabellen under viser justert budsjett for 2024 med å videreføre satsen på kr 0,90 per kg, samt regnskap for de foregående årene.

Budsjettopplysninger på egg. Alle tall er i hele tusen kroner.

	Regnskap				Revidert budsjett
	2020	2021	2022	2023	2024
Pristap / gevinst	-237	-170	-1 587	-219	0
Supplering, lagring	1 863	1 628	3 267	416	1 000
Spesialmarkeder	1 003	1 843	1 949	1 504	2 000
Redusert verpeperiode	6 467	4 605	25 844	0	0
Priskompensasjon	17 261	22 002	24 396	27 090	30 000
Adm.	4 780	4 420	4 732	5 736	6 510
Korrigerings, renter	103	64	520	314	
Egg til veldedighet	257	0	0		
Billigsalg av egg til eggprodukter	0	0	3 200		
Opphold i eggproduksjon	0	0	863	9 494	
Overskuddsegg til fôr	11 553	0	10 554		
SUM	43 050	34 393	73 738	44 335	39 510
Faglige tiltak	4 264	4 322	4 276	4 486	4 724
Ekstrabev. faglige tiltak					700
Forsøkshus, faglige tiltak	1 477	1 477	1 477	1 477	1 477
OEK	12 785	11 881	15 687	12 696	13 500
Adm. Oms.r.	3 329	3 241	3 310	3 389	3 400
Økologisk	100	100	100	100	106
Nyt Norge	237	240	285	285	285
Totalt behov	65 242	55 654	98 873	66 768	63 702
Fond 1/1	40 740	35 114	35 138	16 712	25 479
Inngang	59 083	58 053	81 201	75 117	66 000
Renter	533	133	317	382	
Sum	100 356	93 300	116 656	92 211	91 479
Forbruk	65 242	55 654	98 873	66 768	63 702
Tap på fordringer/annet		2 508	1 070	-36	
Fond 31/12	35 114	35 138	16 712	25 479	27 777
Endring	-5 626	24	-18 426	8 767	2 298

Det er noen mindre avvik sammenlignet med Norturas brev grunnet oppdaterte regnskaps- og budsjettall.

Kjøtt

Regnskapet for 2023 viser at fondet for kjøtt ved inngangen til 2024 var på 307 mill. kroner. Det betyr at fondet i løpet av 2023 økte med ca. 64 mill. kroner. Da omsetningsavgiften for 2024 ble behandlet i Omsetningsrådet 8. desember 2024, jf. sak 113/23, ble inngående fond for 2024 vurdert til 203 mill. kroner. Den viktigste forklaringen til denne store differansen er at Landbruksdirektoratet har gjort en teknisk justering på inntektssiden for kjøtt fra og med 2023. Tidligere har inntektsåret blitt regnet som november til oktober, mens det fremover blir regnet fra januar til desember. Endringen betyr at 2023 inneholder inntekter for 14 måneder; fra og med november 2022 til og med desember 2023. Inntekten i november og desember 2023 utgjør 90 mill. kroner som ble periodisert på 2023 i stedet for 2024.

Med bakgrunn i faktiske kostnader t.o.m. mars og oppdatert markedsprognose, budsjetterer Nortura nå med en reguleringskostnad inkludert administrasjon på ca. 308 mill. kroner i 2024. Det er om lag 36 mill. kroner mer enn budsjettert høsten 2023. Det er budsjetterte kostnader til frysefradrag/rabatter og lagring som øker mest, mens budsjettet for produksjonsregulerende tiltak er litt redusert.

Revidert oversikt over reguleringskostnader for kjøtt 2024

	Rev. budsjett mai 2024 (mill. kr)	Opprinnelig budsjett 2024 (mill. kr)
	15	11
	90	76
	18	15
	129	106
	36	37
	14	27
	5	-
	308	272

Kostnadene fordeler seg med anslagsvis 178 mill. kroner på storfe, 115 mill. kroner på svin og 15 mill. kroner på sau/lam. Sammenlignet med opprinnelig budsjett øker kostnadene for storfe og svin, mens kostnadene for sau/lam er litt redusert. Nortura presiserer at usikkerheten mht. reguleringskostnadene øker i situasjoner som den vi er i nå med mye kjøtt på reguleringslager.

Satsene for omsetningsavgift er allerede svært høye pga. høye budsjetterte kostnader og at fondet i tillegg skal bygges opp til 500 mill. kroner i løpet av tre år. Selv om budsjettet nå viser økte kostnader for storfe og svin, foreslås det likevel ikke å øke inntektene gjennom økte satser. Målet om å bygge fondet til 500 mill. kroner innen tre år står likevel fast, ifølge Nortura.

Det foreslås en endring i satsløypa for storfe. Både engrospris og omsetningsavgift har blitt brukt for å dempe opphoping av slakting etter telledato. Redusert engrospris ved telledato har imidlertid vist seg å skape uheldige forstyrrelser i markedet. Derfor foreslår Nortura at omsetningsavgiften brukes noe sterkere enn det som ligger i dagens satser for å kunne redusere bruken av engrosprisløypa. Effekten på avregningspris til bonde er den samme om prisnedgangen kommer fra redusert engrospris, eller fra økt omsetningsavgift. Forslaget innebærer at satsen justeres opp fra 30. september og ned fra 11. november, slik at endringen i liten grad påvirker den totale avgiftsinnbetalingen for 2024. Forslaget er innenfor maksimalsatsen som er fastsatt av Landbruks- og matdepartementet til kr 5,00 per kg.

Tabellen under viser budsjettet for 2024 med de foreslåtte satsene, samt regnskap for de foregående årene.

Budsjettopplysninger på kjøtt. Alle tall er i hele tusen kroner.

	Regnskap				Revidert budsjett
	2020	2021	2022	2023	2024
Fond 01.01	311 404	293 797	283 860	242 898	306 901
Omsetningsavgift	241 008	170 214	168 015	430 702	554 000
Renteinntang fondet	3 818	1 208	2 754	12 093	13 500
Annet	5 507	-1 086	1 100	994	
Sum inntekter	250 333	170 336	171 869	443 789	567 500
Administrasjon org.	15 367	15 054	15 555	16 359	20 000
Markedsregulering	112 264	24 130	48 634	210 436	288 000
Korreksjon m.reg. tidligere år					
Faglig tiltak/opplysning	136 980	137 857	144 900	147 816	160 000
Sekretariatet (adm)	3 329	3 232	3 742	5 175	4 000
Sum utgifter	267 940	180 273	212 831	379 786	472 000
Fondsending	-17 607	-9 937	-40 962	64 003	95 500
Fond 31.12	293 797	283 860	242 898	306 901	402 401

Det er noen mindre avvik sammenlignet med Norturas brev grunnet oppdaterte regnskaps- og budsjettall.

Trekkrettigheten

Omsetningsrådet har midlertidig gitt Nortura anledning til å øke trekkrettigheten til 500 mill. kroner for å finansieres verdien av reguleringslageret når midlene i fondet ikke strekker til. Vedtaket gjelder til 1. juli i år. Etter det går trekkrettigheten tilbake til 250 mill. kroner ut 2024.

Per 12. mai 2024 var verdien av reguleringslageret for kjøtt på 614 mill. kroner. Lånet i fondet var på 220 mill. kroner. Behovet for lån i bank over trekkrettigheten var dermed på 394 mill. kroner. Det prognoseres med en reduksjon i lageret, men på grunn av usikkerheten forslår Nortura likevel at rammen på 500 mill. kroner beholdes ut 2024. Innen 1. november 2024 vil Nortura søke om maksimal ramme for trekkrettigheten for 2025.

Landbruksdirektoratets vurdering*Egg*

Det har ikke skjedd store endringer i budsjetterte kostnader siden avgiften ble behandlet i Omsetningsrådets møte 8. desember 2024, sak 113/23. Det er imidlertid noen kostnader som har økt. Særlig gjelder det skillevirksomhet der Nortura har budsjettert med noe høyere kostnader grunnet prisøkninger. Utgående fond i 2024 er med budsjettrevisjonen redusert til 27,8 mill. kroner. Dette er litt lavere enn anbefalt nivå på 30 mill. kroner, jf. sak 69/15 av 20. oktober 2015. Økende direktesalg den siste tiden skaper også en forsinkelse i innkommende avgift, da den avgiften blir krevd inn året etter. Samtidig viser markedsprognosen fra Nortura et underskudd på 2 900 tonn egg i 2024, som tyder på at behovet for reguleringstiltak vil være begrenset.

Revidert budsjett tilsier en fondsøkning på 2,3 mill. kroner i løpet av året. Landbruksdirektoratet har ingen innvendinger mot Norturas forslag om å holde omsetningsavgiften på egg uendret i andre halvår 2024.

Kjøtt

Omsetningsrådet vedtok 6. november 2023, i sak 88/23, at fondet for omsetningsavgift på kjøtt skal bygges opp til 500 mill. kroner. I opprinnelig budsjett for 2024 behandlet i rådet 8. desember 2023, sak 113/23, var utgående balanse beregnet til 321 mill. kroner. Det var da lagt til grunn en oppbygging av fondet over tre år. Revidert budsjett gir en utgående balanse på 402 mill. kroner.

Differansen er særlig grunnet at det fra 2023 er gjort en teknisk justering på inntektene. Tidligere har regnskapsåret vært regnet fra november til oktober. Fra 2023 ble dette endret til å gjelde fra januar til desember. For 2023 medførte dette at det er regnskapsført 14 måneder med inngående omsetningsavgift. Dette utgjør en differanse på 90 mill. kroner.

Nortura foreslår ingen endring i avgiften på svin og sau/lam. For storfe foreslår de å justere satsen opp fra 30. september og ned fra 11. november. Dette er ikke for å endre innkommende avgift, men heller for å bruke avgiften mer for å styre slaktingen før og etter telledato. Nortura bruker både avgiften og engrospris til dette. De opplever imidlertid at det har uheldige innvirkninger på markedet når de bruker engrosprisen til dette formålet, mens det ikke har noe å si for avregningsprisen til bonden om de bruker engrospris eller omsetningsavgift. Forslaget fra Nortura er innenfor maksavgiften som Landbruks- og matdepartementet har fastsatt.

Stort overskudd på både storfe og svin medfører betydelige reguleringskostnader. Samtidig skal fondet bygges opp til 500 mill. kroner. Dette gjenspeiles i allerede høy omsetningsavgift. Reguleringskostnadene har økt fra opprinnelig budsjett, men det har også utgående balanse gjort. Revidert budsjett viser at fondet ved utgangen av 2024 vil være på 402 mill. kroner. Landbruksdirektoratet har ingen innvendinger mot Norturas forslag om å holde omsetningsavgiften på sau, lam og svin uendret, mens det gjøres en justering i satsene for storfe for å påvirke leveransene rundt telledato.

Trekkrettigheten

Omsetningsrådet godkjente 22. august 2023, jf. sak 69/23, en økning av rammen på trekkrettighet til totalt 500 mill. kroner, med varighet til 1. juli 2024. Etter 1. juli vil rammen gå tilbake til 250 mill. kroner. Nortura foreslår at rammen for trekkrettigheten beholdes på 500 mill. kroner ut 2024. Per 12. mai 2024 var verdien av reguleringslageret på 614 mill. kroner, hvorav lånet fra fondet var på 220 mill. kroner mens trekkrettigheten var på 394 mill. kroner. Per tiden er det altså ikke tilstrekkelig med en trekkrettighet på 250 mill. kroner for å dekke hele reguleringslagerets verdi.

I forbindelse med at Omsetningsrådet vedtok ny målsatt størrelse for fondet for omsetningsavgift på kjøtt 6. november 2023, sak 88/23, vedtok rådet også at Nortura skal søke om maksimal ramme for trekkrettigheten for 2025 innen 1. november 2024. Søknaden kan da behandles i rådets møte i desember 2024. Det er dermed et halvt år til trekkrettigheten igjen skal behandles i Omsetningsrådet.

Tidligere har det vært praksis at Nortura søker om dekning av fryst verdi for reguleringslageret. 15. mars 2024 sendte Nortura et brev der de ba om at de fremover kunne legge fersk verdi til grunn, da det er denne verdien som reflekterer den reelle kapitalbindingen av varelageret. Forskjellen på fersk og fryst verdi tilsvarer det til enhver tid gjeldende frysefradraget. Ifølge Omsetningsrådets vedtak av 11. mars 1993 kan fondsmidler som det ikke er behov for på kort sikt, lånes ut til markedsregulator som kreditt til finansiering av kapitalbinding ved løpende reguleringstiltak (vedtak del II pkt. 1.). I saksfremlegget fra 1993 står det følgende om slike utlån: «Driftskredittlån vil i første rekke være midler for å dekke kapitalkostnader ved et reguleringslager». Direktoratet anser endringen i verdisettingen av varelageret som en teknisk rettelse som medfører at utlånet fra

fondet for omsetningsavgift på kjøtt bedre reflekterer den kapitalbindingen Nortura faktisk har i reguleringslageret. Direktoratet innvilget derfor Norturas forespørsel, og Nortura har siden den gang lagt fersk verdi til grunn ved forespørsel om utlån. Dette gjorde at den rapporterte lagerverdien økte. Dette påvirker også behovet for trekkrettighet.

Selv om det prognoseres med reduksjon i reguleringslageret, er det usikkerhet rundt utviklingen fremover. Reguleringslagerets verdi er fortsatt på over 600 mill. kroner. Landbruksdirektoratet støtter derfor Norturas forslag om å beholde trekkrettigheten på 500 mill. kroner ut 2024, og legger til grunn at Nortura vil sende en søknad for ramme i 2025 innen 1. november 2024.

Sak nr.: 064/24	Sektor: Melk	Styre/råd: OR
Behandling: 20.06.2024	Tittel: Melk - Revidert budsjett for markedsreguleringen 2024 og forslag til omsetningsavgift på ku- og geitemelk fra 1. juli 2024	Saks nr.: 23/64805- 8

Beskrivelse

Tine SA (Tine) foreslår å øke omsetningsavgiften fra 7 til 12 øre per liter med virkning fra 1. juli 2024. Dette er i all hovedsak knyttet til bortfall av inntekt fra overproduksjonsavgiften, som etter ekstraordinære kvotedrøftinger ble satt til 0 kroner per liter for 2024.

Hjemmel

Lov av 1936-10-07 nr. 6 til å fremja umsetnaden av jordbruksvaror § 5.

Forutsetninger**Vedlegg**

Brev fra Tine av 5. juni 2024

Møtereferat fra Landbruks- og matdepartementet om ekstraordinære kvotedrøftinger for kumelk for 2024 av 31. mai 2024

Møtebehandling

Enstemmig vedtak i samsvar med innstilling.

Protokollen fra denne saken frigis fredag 21. juni kl. 12:00.

Vedtak

Omsetningsrådet foreslår for Landbruks- og matdepartementet at omsetningsavgiften på ku- og geitemelk fastsettes til 12 øre per liter fra 1. juli 2024.

Melk - Revidert budsjett for markedsreguleringen 2024 og forslag til omsetningsavgift på ku- og geitemelk fra 1. juli 2024

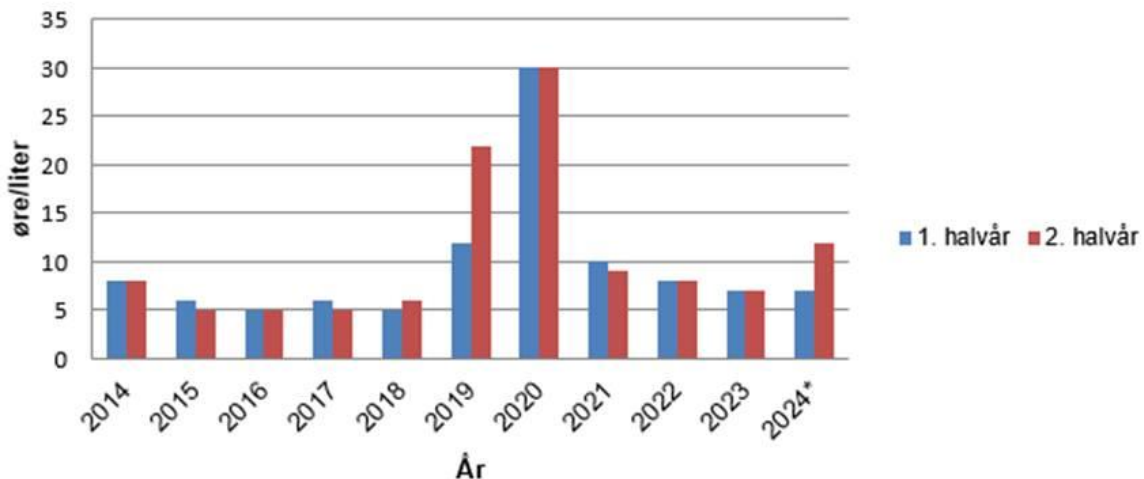
Tine orienterer om revidert budsjett for markedsreguleringen i 2024 i brev av 5. juni 2024.

Omsetningsrådet anbefalte å opprettholde omsetningsavgiften for 2024 på 7 øre per liter i møte av 8. desember 2023. Satsen ble senere fastsatt av Landbruks- og matdepartementet med virkning fra 1. januar 2024.

Tine har oppdatert estimatene for kostnader og inntekter knyttet til markedsreguleringen i 2024. Oppdateringen viser at det er større endringer i enkelte av ordningene, noe som påvirker forventet fondsstørrelse ved utgangen av året. Endringene i estimatene innebærer at omsetningsavgiften må økes. Tine foreslår å øke omsetningsavgiften fra 7 øre per liter til 12 øre per liter.

Utviklingen i omsetningsavgiften for melk

Figuren viser utviklingen i omsetningsavgiften fra 2014 – 2024.

**Foreslått omsetningsavgift for 2. halvår 2024.*

Tabellen under viser en sammenstilling av regnskapstall for 2023, opprinnelig budsjett for 2024 behandlet i omsetningsrådet 8. desember 2023 og revidert budsjett for 2024 av 5. juni 2024.

Melk	Behandling OR	Regnskap 2023	Budsjett 2024	Revidert budsjett 2024
Fond 1.1		91 627	68 449	68 449
Omsetningsavgift	08.12.2023	98 227	101 000	140 948
Overproduksjonsavgift		27 445	55 000	-
Renter		1 218	3 000	3 000
Prisgevinst			50 000	38 000
Sum inntekter		126 890	209 000	181 948
Markedsregulering	08.12.2023	83 129	132 000	130 000
Faglige tiltak	08.12.2023	12 312	13 000	13 000
Opplysning	08.12.2023	26 000	27 450	27 450
Administrasjon	08.12.2023	9 112	9 400	9 400
Renter				
Adm. Kvoteordning og sekretariat	08.12.2023	16 300	16 300	16 300
Matmerk	08.12.2023	3 270	3 200	3 200
Finansiering oppkjøp kvote		- 55		
Sum utgifter		150 068	201 350	199 350
Fond per 1.1		91 627	68 449	68 449
Fondsendring		- 23 178	7 650	- 17 402
Fond per 31.12		68 449	76 099	51 047
Omsetningsavgift 1. halvår, øre/liter		7	7	7
Omsetningsavgift 2. halvår, øre/liter		7	7	12

*Noen små avvik i forhold til budsjett og regnskap grunnet avrunding er.

*Prisgevinst er inkludert i markedsreguleringskostnadene i regnskap 2023.

Kostnader

I budsjettet for omsetningsavgiften for 2024, behandlet av Omsetningsrådet 8. desember 2023, ble det forutsatt totale kostnader på 201 mill. kroner. I revidert budsjett er avsetningskostnadene redusert med 2 mill. kroner, alt annet uendret.

Inntekter

I budsjettet for 2024 ble det forutsatt totale inntekter på 209 mill. kroner. I forslaget til revidert budsjett er de totale inntektene redusert med 67 mill. kroner. Denne reduksjonen skyldes hovedsakelig at overproduksjonsavgiften, som opprinnelig var budsjettert til 55 mill. kroner, er satt til null etter vedtak i Landbruks- og matdepartementet 31. mai 2024. Videre informerer Tine om at prisgevinsten, som opprinnelig var forventet å bli 50 mill. kroner, nå forventes å bli 38 mill. kroner.

Fondets størrelse

Fondet for omsetningsavgift for melk var ifølge regnskapet for 2023 på 68,5 mill. kroner per 31. desember 2023.

Det reviderte budsjettet viser at en omsetningsavgift på 12 øre per liter fra 2. halvår 2024 vil resultere i et regnskapsført fond per 31. desember 2024 på ca. 51 mill. kroner. I vedtatt budsjett, la Tine til grunn ca. 70 mill. kroner ved årets slutt.

Tine mener inntektsbortfallet fra overproduksjonsavgiften bør dekkes over et helt år, noe som tilsvarer 3-4 øre per liter. De anser dette som tilstrekkelig med hensyn til likviditet. Tine

foreslår videre at 2 øre per liter er nok for å dekke reduksjonen i prisgevinst. På bakgrunn av dette foreslår Tine å øke omsetningsavgiften til 12 øre per liter fra 1. juli 2024.

Tine informerer også om at ved eventuell manglende likviditet i fondet, har styret i Tine innstilt på at Tine avventer innbetaling for løpende reguleringskostnader.

Landbruksdirektoratets vurdering

Tine anmodet Landbruks- og matdepartementet 29. mai 2024 om endring i forholdstall eller overproduksjonsavgift for kumelk i 2024. I ekstraordinære kvotedrøftinger mellom avtalepartene redegjorde Tine for situasjonen, hvor gjeldende tilførselsprognose på i underkant av 1 450 mill. liter ser ut til å gi en underdekning på 35 mill. liter, inkludert behov for lageroppbygging. I drøftingen anbefalte jordbrukets organisasjoner å følge rådet til markedsregulator om å sette overproduksjonsavgiften til 0 kroner i 2024. LMD fastsatte overproduksjonsavgiften på kumelk til 0 kroner for 2024, og bemerket følgende i referatet av 31. mai 2024 fra de ekstraordinære kvotedrøftingene:

«Landbruks- og matdepartementet viste til at overproduksjonsavgift satt til kroner 0 innebærer at:

- begrensningen i produksjon av kumelk som følger av kvoteordningens regelverk om disponibel kvote ikke vil gjelde for 2024. Dette innebærer også at det ikke skal betales overproduksjonsavgift for kumelk levert ut over kvotetak eller lokalforedlingskvote for 2024.
- allerede innbetalt overproduksjonsavgift for 2024 betales tilbake.
- omsetningsavgiften for melk må øke fra 1. juli 2024. Landbruks- og matdepartementet vil på vanlig måte ta stilling til dette etter forslag fra Omsetningsrådet.

Landbruks- og matdepartementet understreker at endringen gjelder for 2024, og vil ta stilling til overproduksjonsavgiften og forholdstallet for 2025 i forbindelse med ordinære kvotedrøftinger høsten 2024.»

Foreslåtte økning i omsetningsavgiften, fra 7 til 12 øre per liter, vil gi en inntektsøkning på ca. 36 mill. kroner i 2024 og ytterligere 4 mill. kroner som følge av økte tilførsler. Bortfall av overproduksjonsavgiften, som i hovedsak innkreves i desember, utgjør 55 mill. kroner. Prisgevinsten, som uttrykker differensen mellom varens tilvirkningsverdi når den legges inn på reguleringslager og endringer i markedsregulators nettoppriser, avregnes i årsoppgjøret. Justert prognose tilsier 12 mill. lavere prisgevinst enn opprinnelig budsjett. På kostnadssiden er forventningen 2 mill. kroner lavere reguleringskostnader. Oppsummert vil forelagte reviderte budsjett gi en inntektssvikt, korrigert for 2 mill. kroner lavere kostnader, på 25 mill. kroner. Dette resulterer i at fondet ved utgangen av 2024 vil ha en regnskapsmessig balanse på rundt 51 mill. kroner gitt Tines forutsetninger. Direktoratet vurderer dette til å være på grensen til å være for lavt likviditetsmessig. I møte i Omsetningsrådet 20. oktober 2015 (sak 69/15) gjorde Omsetningsrådet en vurdering av prinsipper for fastsetting av omsetningsavgift, herunder størrelse på de ulike fondene. Konklusjonen når det gjelder fondet for melk var at dette fondet bør være på ca. 50 mill. kroner eller 3-4 måneders forbruk. Et regnskapsført fond på i størrelsen ca. 50 mill. kroner ved utgangen av 2024 vil ut fra dette være tilstrekkelig. Med et kostnadsbudsjett på 200 mill. kroner utgjør 3 måneder 50 mill. kroner.

Tine skal foran hvert år foreslå omsetningsavgift, og LMD fastsetter avgiften for inntil ett år av gangen. Inntekter fra overproduksjonsavgiften tilfaller årsregnskapet, men at denne nå er satt til 0 kroner for 2024 var ikke kjent i budsjettprosessen for året. Tine uttrykker at de ønsker å fordele inntektsbortfallet på 12 måneder, tilsvarende 3-4 øre per liter fra 1. juli i år til 30. juni 2025. Landbruksdirektoratet har forståelse for dette, bl.a. ut fra forutsigbarhet og ønske om minst mulig svingninger, og kan ikke se at regelverket setter noen begrensninger

for dette. Slik vi oppfatter dette, vil avgiften for 2025 bli 3-4 øre høyere i 1. enn i 2. halvår 2025 alt annet likt, noe en kommer tilbake til i budsjettbehandlingen for 2025.

Etter markedsreguleringsforskriftens § 3-4 er tilskudd betinget av at Omsetningsrådet disponerer nødvendige beløp til formålet. Med en buffer på 50 mill. kroner ved utgangen av året bør det være dekning for årets kostnader, og Landbruksdirektoratet kan anbefale Tines forslag. Avhengig av avgiftens størrelse fra 1. januar 2025, kan det bli behov for tett likviditetsoppfølging og, om nødvendig, begrensninger i a konto utbetalinger til Tine.

Landbruksdirektoratet anbefaler at Omsetningsrådet foreslår for Landbruks- og matdepartementet at omsetningsavgiften på ku- og geitemelk fastsettes til 12 øre per liter fra 1. juli 2024.

Sak nr.: 065/24	Sektor: Korn	Styre/råd: OR
Behandling: 20.06.2024	Tittel: Korn - forslag til maksimal omsetningsavgift	Saks nr.: 24/55442- 2

Beskrivelse

Felleskjøpet Agri har lagt fram forslag til maksimalsats for omsetningsavgift på norskprodusert korn, erter og oljefrø for kornåret 2024/2025 på 4,0 øre per kg. Styret i Felleskjøpet Agri har godkjent forslaget.

Hjemmel

Lov av 1936-07-10 nr. 6 til å fremja umsetnaden av jordbruksvaror § 5.

Forutsetninger**Vedlegg**

Brev fra Felleskjøpet Agri av 30. mai 2024.

Møtebehandling

Enstemmig vedtak i samsvar med innstilling.

Protokollen fra denne saken frigis fredag 21. juni kl. 12:00.

Vedtak

Omsetningsrådet foreslår for Landbruks- og matdepartementet at maksimalsatsen for omsetningsavgiften på korn, erter og oljefrø i kornåret 01.07.2024 til 30.06.2025 fastsettes til 4,0 øre per kg.

Korn - forslag til maksimal omsetningsavgift

Felleskjøpet Agri (FKA) foreslår i brev av 30. mai 2024 maksimalsats for omsetningsavgift for korn for kornåret 2024/2025 på 4,0 øre per kg.

Forslaget er godkjent av styret i FKA den 30. mai 2024. Endelig sats for omsetningsavgift på korn for kornåret 2024/2025 fastsettes av Omsetningsrådet 20. august 2024.

Det foreligger per dags dato ingen avlingsprognose for kornåret 2024/2025. Markedsregulator påpeker at ved fastsetting av maksimalsats er det viktig å sikre et forsvarlig handlingsrom for fastsetting av endelig sats i august. De har derfor i sitt anslag tatt utgangspunkt i de kjente faktorene som påvirker kornavlingene, samt tatt høyde for de faktorene som påvirker mest, men som på nåværende tidspunkt er vanskelig å si noe om. Dette gjelder avling/daa og andel matkorn. Totalarealet er anslått til å være uendret fra forrige sesong, men det er lagt til grunn en endring i fordelingen mellom kornartene på bakgrunn av solgt såvare, som indikerer en økning i areal sådd bygg og reduksjon i areal sådd hvete.

FKA legger følgende forutsetningene til grunn for fastsettelsen:

- Det er ingen overlagrede kvantum fra 2023-avlingen.
- Det forutsettes et avlingsnivå pr. dekar som er på nivå med 2022-avlingen, Som grunnlag for avgiften er kjøp av korn, oljefrø og erter medregnet, og totalavlingen er satt til 1 409 000 tonn.
- Andel norsk mathvete av totalt forbruk er satt til 60 prosent.
- For rug og bygg og er det lagt til grunn full dekning av norsk vare til mat, og for havre 97 prosent.
- Høyeste kostnader til regulering av korn oppstå dersom tilgangen av korn med matkvalitet gir behov for nedskrivning til fôrkorn. Som grunnlag for maksimalsats er det forutsatt en matkornandel i hvete og rug på henholdsvis 75 og 37,5 prosent. Dette er tilnærmet høyeste matandel siste fem år.
- Forslaget til budsjett for maksimalsatsen legger til grunn at det overlages 97 000 tonn mathvete til 460 kroner pr. tonn. Det er ikke budsjettert med nedskrivning av matkorn til fôr. Samlet kostnad for markedsreguleringstiltak blir etter dette 44 620 000 kroner.
- Av den samlede matkornavlingen er det forutsatt at følgende mengder kan gå inn i matproduksjonen: 159 000 tonn hvete, 6 700 tonn rug, 37 700 tonn havre og 2 500 tonn bygg, samlet 206 000 tonn norsk matkorn.
- Forbruket av kraftfôr er prognosert til 2 mill. tonn, det er videre forutsatt at 73,0 prosent av kraftfôret er karbohydratråvarer. Inklusive oljefrø og åkerbønner gir dette rom for 1 093 400 tonn norsk korn i kraftfôret. Beregningen er forankret i «Rom for norsk korn», rapport utarbeidet av Norske Felleskjøp 9. oktober 2017.
- Anslått mengder korn, inklusiv overlagret korn og korrigert for svinn, gir i et overskudd av norsk fôrkorn på 54 600 tonn og et overskudd av norsk matkorn på 42 000 tonn, samlet tilnærmet 97 000 tonn.
- Kostnader over omsetningsavgiften til administrasjon, prognoser, faglige tiltak og opplysningsvirksomhet er basert på vedtatt budsjett for 2. halvår 2024 med estimat for 1. halvår 2025. Markedsregulators administrasjonskostnader er anslått med utgangspunkt i regnskap for 2023, hvor 2023-regnskapet er lagt til grunn. Samlet utgjør dette 11,8 mill. kroner.
- Beregningen tar utgangspunkt i at fondet per 01.07.2024 vil være på ca. 25 mill. kroner.
- Renteinntektene er prognoser til 1 600 000 kroner.
- Det legges til grunn at fondet skal ha en utgående balanse etter at kostnader for sesongen 2024/2025 er dekket på 25,0 mill. kroner.

Ovenstående forutsetninger gir en teoretisk beregnet avgift på 0,039 kr/kg.

Tallene sammenstilles som følger:

	Matkorn	Fôrkorn	Totalt
Innkjøp av korn, ekskl. oljefrø og erter (tonn)	250 000	1 159 000	1 409 000
Overlagret korn som ekstra tilgang i sesongen (tonn)	-	-	-
I alt, ekskl. oljefrø og erter	250 000	1 159 000	1 409 000
Forbruk av norske råvarer til mat			
Hvete	159 000		
Rug	6 700		
Bygg	2 500		
Havre	37 700		
Sum forbruk mat	205 900		
Forbruk av karbohydratråvarer til fôr:			
2 000 000 x 73,0 %	1 460 000		
- Kli	-51 000		
Sum karbo	1 409 000		
Rom for norsk korn 70%		1 093 400	
Svinn	- 2 000	-11 000	
Overskudd /underskudd (-) inklusive lagre	42 100	54 600	
Andel norsk mathvete			
	75 %		
Andel norsk matrug			
	38 %		
Budsjett markedsregulering 2024/2025, kroner			
Overlagring, 97 000 tonn à kroner 460/tonn	44 620 000		
Andre tiltak	-		
Adm. Omsetningsrådet	1 800 000		
Adm.og prognoser FKA	6 300 000		
Faglige tiltak og opplysningsarbeid	3 693 000		
Markedsreguleringskostnader	56 413 000		
Tilpasning av fondet til 25. mill kroner	- 131 000		
Renteinntekter i fondet	- 1 600 000		
Sum kostnader	54 682 000		
Salgsavling inkl. proteinvekster, tonn	1 409 000		
Reguleringskostnader øre/kg	3,9		

Landbruksdirektoratets vurderinger

Felleskjøpet Agri har lagt forutsetninger til grunn ved beregning av forslag til maksimal omsetningsavgift for korn, oljevekster og erter i 2024/2025 som tar høyde for en situasjon som kan gi maksimale kostnader til avsetningstiltak for norsk korn. Prognosen er i all hovedsak basert på historiske tall samt informasjon om såkornomsetningen.

Det ligger alltid en usikkerhetsfaktor i fordelingen mellom høst- og vårhvete. Dette, samt værrets påvirkning på kvaliteten, kan gi lavere mathveteandel og påvirke klasse-fordelingen.

Det er anslått et overskudd av både fôrkorn og matkorn, som samlet utgjør 97 000 tonn. De siste 10 årene er medianverdien på matandel hvete og rug henholdsvis 63 og 42 prosent, med en variasjon fra 31 til 77 prosent for hvete og fra 12 til 59 prosent for rug.

I rapporten Rom for bruk av norsk korn, er det forutsatt at det i et normalår vil være anvendelse for fôrhvete tilsvarende 250 000 tonn i alternativet «robust importbehov». Historisk har det ikke forekommet overproduksjon av fôrhvete.

FKA legger til grunn at matmelindustrien maksimalt kan benytte 206 000 tonn norsk matkorn, derav 159 000 tonn mathvete.

Forbruket av mathvete er som kjent påvirket av fordelingen mellom proteinklassene i hvete. Men som det er påpekt over er det stor usikkerhet knyttet til prognosegrunnlaget på nåværende tidspunkt, og hensikten er derfor å sikre et forsvarlig handlingsrom innenfor den maksavgiften som blir fastsatt.

Andel norsk mathvete av totalt forbruk av norsk og importert mathvete er satt på nivå med gjennomsnittlig oppnådd andel de siste ti årene. Dette gir en andel på ca. 60 prosent norsk hvete i matmelet fra sesongen 2024/2025. Det understrekes at dette er forutsetninger basert på historikk, samt en optimal klassefordeling.

Kvantum og tiltak avhenger av kvalitet. Gitt de forutsetningene Felleskjøpet Agri har satt, tilsier erfaringer fra tidligere år at det vil bli behov for overlagring. Siden det forutsettes at det ikke vil være rom for ytterligere norsk korn til fôr vil ikke nedskriving være aktuelt.

Landbruksdirektoratets oppgaver over salg av kraftfôr i 2023 viser 1 958 052 tonn, som er en nedgang på ca. 19 000 tonn sammenliknet med 2022. Statistikk for 1. kvartal 2024 viser en nedgang på ca. 2 100 tonn sammenliknet med 1. kvartal 2023. Forutsetningen om forventet kraftfôrsalg på 2 000 000 tonn er ikke i tråd med trenden de siste årene, men med tiltak for å øke produksjonen av egg og melk, og at økningen er forsiktig, vurderer Landbruksdirektoratet at en forventet økning i foreslåtte størrelsesorden kan være realistisk. Statistikken for andre kvartal 2024 vil være offisiell før endelig omsetningsavgift fastsettes i august, og kan da danne grunnlag for å vurdere denne forutsetningen bedre.

FKA legger til grunn at fondet ved utgangen av sesongen skal være på 25 mill. kroner.

Per. 1. januar 2024 var fondet på 21,6 mill. kroner, og 1. juli 2024 vil det, etter FKAs beregninger, være på ca. 25 mill. kroner. Dette er i overensstemmelse med Landbruksdirektoratets beregninger.

Felleskjøpet Agri har med bakgrunn i de forutsetningene som framgår over, beregnet maksimalavgiften til 3,9 øre per kg, og innstiller på 4,0 øre per kg. Maksimal omsetningsavgift på korn har siden sesongen 2017/2018 variert fra 2,5 til 8,0 øre per kg, med 6,0 øre per kg i inneværende sesong.

Landbruksdirektoratet har ingen ytterligere kommentarer til beregningen av maksimal omsetningsavgift eller til forutsetningene som er lagt til grunn for denne, og anbefaler at forslag til maksimalsats på 4,0 øre per kg anbefales for Landbruks- og matdepartementet.

Sak nr.: 066/24	Sektor: Alle	Styre/råd: OR
Behandling: 20.06.2024	Tittel: Jordbruksoppgjøret 2024 - saker som vedrører Omsetningsrådet	Saks nr.: 24/63083- 1

Beskrivelse

Jordbruksoppgjøret omfatter noen saker som direkte eller indirekte berører Omsetningsrådets forvaltningsområder. I denne saken er det gitt en oppsummering av disse.

Hjemmel**Forutsetninger****Vedlegg****Forslag til vedtak**

Informasjonen om saker fra jordbruksoppgjøret 2024 som berører Omsetningsrådets forvaltningsområde tas til orientering.

Møtebehandling

Leder Bjørg Tørresdal foreslo å endre ordlyden i forslag til vedtak fra «tas til orientering» til «tas til etterretning».

Tor Jacob Solberg bemerket at utredningen om nye virkemidler for produksjonsregulering for ulike produksjoner og utredningen av virkemidlene i korn- og kraftfôrpolitikken kom som viktige avtalepunkt som kan påvirke Omsetningsrådet.

Rådet avtalte digitalt møte 24. oktober kl. 07:45 for å fastsette endringer i Omsetningsrådets regelverk i forbindelse med omleggingen til volummodell for melk.

Med dette ble saken enstemmig vedtatt.

Vedtak

Informasjonen om saker fra jordbruksoppgjøret 2024 som berører Omsetningsrådets forvaltningsområde tas til etterretning.

Jordbruksoppgjøret 2024 - saker som vedrører Omsetningsrådet

Jordbruksoppgjøret 2024 omfatter noen saker som direkte eller indirekte vedrører Omsetningsrådets forvaltningsområde. I det følgende er disse oppsummert. Gjennomgangen bygger på Prop. 105 S (2023–2024) – Endringer i statsbudsjettet 2024 under Landbruks- og matdepartementet.

Fra Prop. 105 S (2023–2024) gjengis følgende:

Kap. 4 Melkeproduksjon og ny prismodell

«(...) Partene legger videre til grunn at det kan gjennomføres reguleringslagring for å utjevne sesongvariasjoner begrenset til et maksimalt kvantum fastsatt av departementet.»

7.2.8 Stiftelsen Norsk Mat

«Det legges til grunn at merkeordningen Nyt Norge samfinansieres mellom Omsetningsrådet, merkebrukerne og dagligvarehandelen, i tråd med planen styret i Norsk Mat har lagt opp til.»

7.4 Økologisk jordbruk

«Stiftelsen Norsk Mat har ansvaret for å arbeide med forbrukerrettet informasjon om økologisk mat, og de er gitt et koordinerende ansvar for å systematisere og tilgjengeliggjøre fakta og dokumentasjon om økologisk mat. Norsk Mat har etablert et redaksjonsråd for informasjonsarbeidet, og det legges til grunn at dette bidrar til god dialog mellom relevante aktører på området. Omsetningsrådet oppfordres til fortsatt å delta i spleiselaget med avtalepartene om den forbrukerrettede informasjonsvirksomheten og bidra med støtte til dette arbeidet.»

Markedstiltak i grøntsektoren

Kollektivt dekt omsetningsavgift for grøntsektoren bevilges på underpost 70.11 «Tilskudd markedstiltak grøntsektoren» i statsbudsjettet. Bevilgningen har en ramme på 47,4 mill. kroner i 2024. Dette er en økning på 7,0 mill. kroner sammenlignet med 2024. Av disse er 2,0 mill. kroner øremerket Opplysningskontoret for frukt og grønt og 1,5 mill. kroner øremerket Norsk Birøkerlag.

6.5 Hovedprioriteringer

«(...) - Ytterligere styrking av Opplysningskontoret for frukt og grønt for et forsterket arbeid med å øke forbruket av norsk frukt og grønt. Tverrsektorielt arbeid skal vektlegges.»

7.6.1 «Det store norske Grøntløftet» og Opplysningskontoret for frukt og grønt

«(...) OFG skal være en aktiv part i at nasjonale målsettinger for grøntsektoren og for helsesektoren nås. Norskpreferanse er førende for OFGs arbeid gjennom hele året ved å fremheve norske sesong- og lagringsprodukter. Partene er enige om å styrke OFG med 2 mill. kroner. Samlet bevilgning til OFG for 2025 blir da 29,92 mill. kroner.»

7.9.4 Birøkt

«(...) Videre videreføres bevilgningen på 1,5 mill. kroner over underpost 70.11 til Norges Birøkerlag for å finansiere opplysningsordningen for honning og andre bieprodukter.»

7.7.1 Ny prismodell for melk

Fra og med 1. november 2024 skal melk tas ut av målprismodellen, og inn i volummodellen. Dette vil innebære noen endringer i Omsetningsrådets regelverk og retningslinjer. De fleste endringene er kun språklige.

- I markedsreguleringsforskriften må §§ 1 og 3-1 endres slik at «melk» flyttes ned et ledd.
- I Kravspesifikasjonen for rå melk under forsyningsplikten og Retningslinjer for markedsregulering av melk og melkeprodukter må begrepet «målprisvare» endres.

- Det må vedtas nye Retningslinjer om informasjonsflyt i melkesektoren, slik det er for kjøtt og egg.

Endringene bør sendes på høring, og høringsnotatet er planlagt behandlet på møtet i Omsetningsrådet i august. Videre bør det være et ekstraordinært møte i slutten av oktober for å fastsette endringene etter høringen.

7.7.2 Kvoteordningen for melk

«7.7.2.2 Inndragning av kvote solgt til staten

Grunnet fortsatt overproduksjon av geitemelk, ble partene enige om at geitekvote solgt gjennom den statlige ordningen i 2023 ikke skal videreselges. Som fastsatt i jordbruksavtalen, finansieres inndragningen over omsetningsavgiften for melk.»

7.11.8 Endring av prisbestemmelsene for produkter regulert av volummodellen

«Både i 2023 og i 2024 har det vært en underdekning av norske konsumegg (...). En viktig årsak til underdekningen er at norsk pris har vært lavere enn prisen på egg i de land det er aktuelt å importere fra (...).

Dersom markedsregulator, i situasjoner med høyere priser på importvare enn norsk engrospris, hadde hatt adgang til å øke PGE for egg i halvårsperioden, kunne dette bidratt til å gi en bedre balanse mellom norsk produksjon og forbruk. (...)

Adgangen for markedsregulator til å øke PGE i en halvårsperiode vil ikke medføre noen konkurransevridding av betydning mellom markedsaktørene. Dette fordi adgangen er knyttet til at norsk engrospris er lavere enn i de land det er aktuelt å importere fra. Denne situasjonen har ikke oppstått i moderne tid for kjøtt av storfe, sau/ lam og svin, mens dette nå skjedde for egg i 2023. Selv om slike situasjoner svært sjelden oppstår, tilsier imidlertid erfaringene fra eggmarkedet i 2023 at bestemmelsene for volummodellen nå bør endres for både kjøtt og egg. (...)

Når det gjelder konkurransenøytralitet mellom markedsaktørene, legger partene videre vekt på at alle aktører har forutsigbarhet ved en eventuell økning av PGE på dette grunnlaget. Omsetningsrådet har, i Retningslinjer om informasjonsflyt for hhv. kjøtt- og eggsektoren, fastsatt bestemmelser for når PGE og tilhørende prisløype for nytt halvår skal kunngjøres. Partene vil derfor peke på at endringen av avtalebestemmelsene for PGE gir grunnlag for at Omsetningsrådet vurderer å endre sine retningslinjer. (...)

Endringen i PGE-bestemmelsene for varer regulert under volummodellen trer i kraft fra 1. juli 2024.»

10.2 Markedsordningen for korn

«Finansiering av kostnader til sortsutvikling

For å sikre en bred og langsiktig finansiering av foredlingsarbeidet på korn, er partene enige om å utrede alternative finansieringsmuligheter for sortsutvikling/kornforedling, med sikte på å endre dette fra 1. juli 2025.»

I denne forbindelse kan fondet for korn bli en alternativ finansieringskilde. I Retningslinjer om anvendelse av midler fra omsetningsavgiften til faglige tiltak og opplysningsvirksomhet, punkt 2-3, står det følgende:

«2-3. Forsøksvirksomhet, forskning og avlsarbeid

Adgangen til å yte tilskudd til forsøksvirksomhet og forskning er begrenset til prosjekter som tar sikte på å fremme kvalitetsproduksjon, bedre varebehandling eller økt salg og etterspørsel av produktene. Det kan også gis støtte til avlsarbeid.»

10.3 Kjøtt og egg

«Utredning av telledato

Partene viser til at det er utfordringer knyttet til dagens to telledatoer for direktetilskuddene og avløsertilskuddet for produksjon med storfe. Telledatoene medfører tilpasninger som ikke er optimale, hos både primærprodusentene og slakterianleggene. Partene er derfor enige om å gjennomgå med sikte på å erstatte telledato for storfe ved å bruke datagrunnlag fra Husdyrregisteret, eller direkte fra Ku- og Storfekjøttkontrollene, som utmålingsgrunnlag for tilskuddene. (...)»

Målpriser

Jordbruksoppgjøret i 2024 gav følgende endringer i målpriser fra 1. juli 2024:

Produkt	Målpris 2023/2024 kroner per l/kg	Endring
Melk, ku og geit	6,24	0,30
Poteter	6,85	0,25
Grønnsaker og frukt		3,0 %
Hvete, matkorn	4,80	0,20
Rug, matkorn	4,21	0,00
Bygg	3,95	0,07
Havre	3,82	0,07

Målprisen på melk avvikles fra og med 1. november 2024. Målprisen på oljevekster er suspendert i avtaleåret 2024/2025.

Sak nr.: 067/24	Sektor: Alle	Styre/råd: OR
Behandling: 20.06.2024	Tittel: Alle – Endret representasjon i Omsetningsrådet for Nortura SA fra 13.05.2024	Saks nr.: 21/48980- 15

Beskrivelse

Landbruks- og matdepartementet har i brev datert 13. mai 2024 oppnevnt Johan Narum som medlem i Omsetningsrådet for Nortura SA. Han erstatter Trine Hasvang Vaag.

Funksjonstiden for medlemskapet er f.o.m. 13.05.2024 t.o.m. 31.12.2025.

Hjemmel

Lov av 1936-07-10 nr. 06 til å fremja umsetnaden av jordbruksvaror § 2

Forutsetninger**Vedlegg**

Brev fra Landbruks- og matdepartementet datert 13. mai 2024

Møtebehandling

Enstemmig vedtak i samsvar med innstilling.

Vedtak

Saken tas til orientering.